

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologico-Moralis

Ad usum Tyronum elucubratus, Et in Quotidianis Prælectionibus
Quoad ea, quæ Moralis Theologia disputat De Sacramentis, & Censuris

Viva, Domenico

Patavii, 1723

Index Rerum Notabilium, Quæ in hoc Morali Opusculo de Matrimonio
continentur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40650

I N D E X R E R U M N O T A B I L I U M,

Quæ in hoc Morali Opusculo de Matrimonio continentur.

Prior numerus denotat Quæstionem ; Alter Articulum ; Tertius numerum marginalem .

A

Absolutio est valida, si data sit facultas absolvendi, quin notitia talis facultatis ad absolventem pervenerit : At facultas assistendi matrimonio debet innotescere Sacerdoti, ut valide assistat : sicut etiam Privilegium, ut valide illo Privilegiarius utatur . 4. 4. II.

Absolutio Sacramentalis. num possit aliquando simulari ? 5. 1. 5

Actus conjugalis ut sit licitus, & meritorius, octo conditiones servandæ sunt . 7. 4. 9. Quo sine exercendus est ? 7. 1. 1. Quamvis non possit ob solam delectationem exerceri, poterit tamen ad vitandam incontinentiam . 7. 1. 2. Nonnullis temporibus ab eo abstinendum . 7. 1. 3. Quandonam poterit esse licitus in loco Sacro ? Et quando per illum Ecclesia polluatur ? 7. 1. 4. Coniux potest debitum petere ab altero amente, aut ebrio, non tamen tenetur reddere . 7. 1. 5. Seminis effusionem ad vitam tuendam non licet procurare . 7. 1. 6. Motus sensualitatis quandonam vacant lethali culpa ? Et quando etiam veniali ? 7. 1. 7. Num sit mortale negative se habere circa illos ? 7. 1. 8. Causam pollutionis, vel distillationis non impedire, quando sit culpa lethalis ? 7. 1. 9. Non datur materiæ parvitas in delectatione venerea deliberate quæsitæ, aut admittæ . 7. 1. 10. In re tamen ex objecto venerea dari potest materiæ parvitas, quæ a mortali excuset . 7. 1. 12

Actus conjugalis secundum se est debitus sub mortali ; etiamsi petatur implicate . 7. 2. 2. Sæpe tamen a mortali excusatur, qui illum negat, aut differt, præsertim si immoderate petatur . ibid. Quid si alteri imminet periculum incontinentiæ ? 7. 2. 3. Quid si negetur, ne multiplicetur proles ? 7. 2. 4. Num teneatur coniux omittere jejunia, si aliter non possit reddere debitum moderate petenti ? 7. 2. 5. Quandonam licite negatur debitum illicite petenti ? 7. 2. 6. Habens votum castitatis petendo actum conjugalem petit actum sacrilegum, non ratione sui, sed ratione talis Personæ, & ideo debitum illi negari non potest . ibid. V. *Debitum conjugale* .

Actus jurisdictionis gratiosæ, & non contentiosæ exerceri potest a Superiore extra proprium territorium . 4. 4. 9

Adoptio perfecta duntaxat, non vero imperfecta probabilius fert impedimentum cognationis legalis . 5. 6. 7

Adultero conjugii quintuplex pœna a jure infligitur . 7. 4. 6. Quandonam adulterium conjugis dat alteri jus ad divortium ? 8. 2. 3. In multis casibus adulter non potest dimitti . 8. 2. 6. Potest coniux innocens tribuere jus petendi debitum conjugii adultero, non tamen incestuoso . 8. 2. 10

Adulterium quandonam dirimit matrimonium ? 5. 8. 3

Ætas requisita jure Ecclesiastico ad matrimonium contrahendum quænam sit ? 5. 10. 8.

Affinitas irritat præcedentia Sponsalia . 2. 7. 1. At Sponsus reus tenetur petere

re dispensationem, si alter id velit. 3.7.2.

Affinitatis impedimentum quodnam sit? 5.7.1. Num jure naturæ affinitas in primo gradu lineæ rectæ matrimonium dirimat? 5.7.4. Duplex est effectus affinitatis matrimonio supervenientis. 5.7.5.

Arrhæ quid sint? Et an licite sponsalibus apponantur? 1.6.10. In quo differant Arrhæ a jocalibus? ibid.

Assistentia matrimonio Parochi, & licentia, quæ ab eo Sacerdoti detur ad assistendum, non sunt actus jurisdictionis; unde possunt in aliena Parochia exerceri. 4.4.9

B

Baptismus recipientes conjuges infideles num debeant matrimonium ratificare coram Parocho, & testibus? 3.1.12.

Baptizatus si ex dispensatione cum Infideli nubat, num suscipiat Sacramentum matrimonii? 3.1.11

Baptizatus si velit matrimonium contrahere, & nolit Sacramentum recipere, num valide contrahat? 3.1.9. Quid si prior intentio contrahendi prævaleat? ibid.

Benedictio solemnis Sponsorum est actus Ordinis, non vero assistentia matrimonio Parochi. 4.4.9

Benedictionem nuptialem omittere ante consummationem matrimonii num sit mortale? 4.5.6. Secundæ nuptiæ multis in locis benedici non solent, ibid.

Bona fides operantis potest aliquando satis esse, ut licite matrimonium contrahatur, quin sufficiat, ut contrahatur valide. 8.2.1

C

Causa, Demonstratio, aut Modus num suspendant contractum, si illi adjiciantur? 4.6.2

Cæci, qui simul sunt surdi, ac muti, nequeunt sponsalia contrahere. 1.5.6

Catechismi impedimentum non est in usu. 5.11.3

Clandestinum Matrimonium V. *Consensus clandestinus.*

Cognatio triplex est, Spiritualis, Naturalis, & Legalis. 5.6.1. Olim præter Paternitatem, & Compaternitatem dabatur Confraternitas. 5.6.1. Cognatio naturalis dirimit nunc usque ad quartum gradum. 5.6.2. Quomodo gradus numerentur? ibid. Cognatio spiritualis plura requirit, ut contrahatur. 5.6.3. Quando mittitur Procurator ad suscipiendum infantem in baptismo, probabilis Principalis contrahit cognationem. 5.6.5. Si plures puerum suscipiant, quinam cognationem contrahit? 5.6.6

Conditio servilis jure Ecclesiastico dirimit matrimonium. 5.3.1. Ea debet esse ignorata ab altero contrahente. ibid. Mancipium potest invito Domino nubere, dummodo consensum petat (esto non obtineat) a Domino, & servitii debitis non desit. 5.3.2. Si domino simul, & uxori satisfacere non possit, utrius jus prævalere debet? 5.3.3. Num possit dominus illum jam uxoratum vendere? ibid. Filii Parentum, quorum alter tantum sit servus, sequuntur conditionem matris quoad servitutem; Patris vero quoad honores, & nobilitatem. 5.3.5.

Confessiones audiendi facultas data alicui determinatæ personæ ad beneplacitum morte concedentis expirat; secus vero si concedatur omnibus indiscriminatim. 6.3.10

Conjugatus num possit seipsum venundare? 5.3.4

Confirmationis Minister Ordinarius est Episcopus, & in casu urgenti potest Pontifex id committere Sacerdoti. 6.1.6.

Conjugatus peccans cum alia conjugata debet in confessione utriusque conjugii exprimere. 7.4.6. Sicut debet explicare suum conjugium, si mollicitem, sodomiam, aut bestialitatem committat. ibid. Num etiam si morose delectetur? 7.4.8

Conjuges num citra mortale delectari possint de copula in absentia alterius conjugis? 1.7.6

Conjuges num possint per primum bimestre negare debitum, quamvis de Religione non cogitent? 3.3.10

Conjux promittens alteri matrimonium con-

contrahendum post mortem conjugis peccat, & promissio est irrita. 5. 8. 4
Conjux tenetur omittere jejunia Ecclesiastica, si aliter non possit debitum reddere moderate petenti. 7. 2. 5. Sicut etiam si notabiles discordiæ oriatur, quando in hoc uxor non obedit marito. *ibid.*
Consensus ad valorem matrimonii requisitus debet esse signo externo expressus, & liber a coactione. 4. 1. 1. Consensus simulatus est sacrilegus, & injustus. *ibid.* In aliquibus casibus deceptor potest alia via damnum compensare, quam per consensus interni ratificationem. 4. 1. 2. Quid faciat, qui simulato animo contraxit cum una, ac deinde vere contraxit cum altera, & ab Ecclesia censuris ad primum matrimonium adigitur? 4. 1. 3. Consensum hunc simulare ex justa causa num liceat? 4. 1. 4
Consensus coactus quandonam reddit irritum matrimonium? 4. 3. 1. In utroque foro est irritum matrimonium, si metus gravis injuste sit incussus ad illud extorquendum. 4. 3. 3. Probabilius tamen est irritum jure tantum Ecclesiastico. 4. 3. 4. Votum sic extortum neque jure naturæ, neque Ecclesiastico est irritum. *ibid.* Si metus injuste incussus ad matrimonium, vel votum, vel alium contractum extorquendum sit levis, quid dicendum? 4. 3. 6. Quid si metus sit reverentialis, aut preces sint importunæ? 4. 3. 7. Si invalidum sit matrimonium ratione consensus coacti, num revalidetur per copulam subsequenter? 4. 3. 8. Et quid si copula etiam metu gravi extorqueatur? *ibid.*
Consensus conjugum conditionatus, quando matrimonium privatim revalidandum est, non sufficit. 4. 7. 14. Non debet tamen utrique conjugi esse nota nullitas matrimonii, ut per consensus absolutum revalidetur, quando ex tali notitia orirentur scandala. *ibid.* Nec talis error officeret validitati consensus, cum non sit error circa substantiam matrimonii, sed circa qualitates. *ibid.*
Consensus conditionatus multiplex est. 4. 6. 1. Quandonam suspendit, aut vitiat contractum conditio, demonstra-

tio, dies, aut modus, si illi adjiciantur? 4. 6. 2. Consensus conditionatus num purificata conditione requirat novum consensus absolutum? 4. 6. 4. Validus ne sit contractus purificata conditione, etiamsi notitia non pervenerit ad contrahentes? 4. 6. 4. Num debeat esse notus Parocho, & testibus eventus conditionis? *ibid.* Conditiones turpes, quæ adversantur substantiæ matrimonii, reddunt illud irritum; secus vero aliæ. 4. 6. 5. Conditiones impossibiles in solo contractu matrimonii habentur pro non expressis; in aliis vero contractibus denotant dissensum: Sicut etiam conditiones turpes. *ibid.* Si dubitetur, an joco apposita sit matrimonio conditio impossibilis, aut turpis, standum pro valore matrimonii. *ibid.* Quomodo intelligenda sit hæc conditio, Si *Patris placuerit*? 4. 6. 6. Conditiones indifferentes, & impertinentes contractum matrimonii suspendunt. 4. 6. 8. Num idem dicendum de contractu conditionato Sponsalium? 4. 6. 9
Consensus interni ad matrimonium requisiti quænam signa externa satis sint, & requirantur? 4. 2. 1
Consensus matrimonialis dicitur clandestinus simpliciter, si habeatur sine assistentia Parochi, & testium. 4. 4. 1. In nulla necessitate licitum est matrimonium simpliciter clandestinum, nisi forte in locis Infidelium, ubi Parochus haberi nullatenus potest. 4. 4. 2. Cur lex ista non patiatur Epichejam, nec aliæ similes, quæ recententur? 4. 4. 3. Nec potest in ea Episcopus dispensare. 4. 4. 5. Ea non obligat, ubi Tridentinum non est receptum. 4. 4. 6. Nec in locis Infidelium, ubi lex ista non viget. *ibid.* Matrimonium si fuerit nullum ob impedimentum occultum, quod probari non possit, non est necesse, quod revalidetur coram Parocho, & testibus, & quare? 4. 4. 7. Quando coram Parocho, & testibus celebratur matrimonium sub conditione, hac purificata, num debeat iterum celebrari contractus coram Parocho? *ibid.* Quinam Parochus, & quinam testes requirantur ad valorem matrimonii. 4. 4. 8. Quid si Sacerdos per metum gravem, aut per do-

dolum obtineat a Parocho licentiam assistendi? 4. 4. 9. Invalide assistit Sacerdos, qui facultatem obtinuit, sed de illa non est conficius. 4. 4. 11
 Consensus secundum quid clandestinus habetur, si solum desint denunciatio- nes praxix. 4. 5. 1. Iis omiſſis matri- monium non est invalidum. ibid. Quas ob causas possit Episcopus in procla- mationibus dispensare? 4. 5. 2. Vi pro- clamatorum secundum se revelari debent etiam impedimenta occulta, quæ probari non possunt, & quæ sub secreto, & cum juramento acce- pta fuerint. 4. 5. 3
 Consuetudo probabiliter efficere potest, ut nova impedimenta dirimentia ma- trimonium inducantur, & inducta tollantur. 5. 1. 3
 Contractus tam gratuiti, quam onerosi metu gravi extorti jure naturæ sunt validi, & solum rescindendi ad arbi- trarium metum passi. 4. 3. 5. Qui vero metum injustum intulit, tenetur da- mnnum resarcire. ibid.
 Copula cum Sponsa ad quid obliget, si notabilis mutatio accidat, quæ dat jus resiliendi a Sponsalibus? 2. 6. 4
 Copulam habens cum secunda Sponſa num teneatur vi prioris contractus ducere primam? 2. 5. 4
 Crimen dirimens matrimonium triplex est; Homicidium, & Adulterium ju- re Ecclesiastico antiquo; ac Raptus jure novo. 5. 8. 1

D

Debitum conjugale negari non debet illicite petenti, quando actus con- jugalis ex circumstantia Personæ est malus per accidens; secus vero si ra- tione sui sit malus. 7. 2. 6. Immo nec debet negari debitum, si actus conju- galis ex circumstantia ipsius actus sit solum venialiter malus. ibid.
 Debitum conjugale petere non potest, qui votum habet castitatis, & qui co- gnationem, aut affinitatem contraxit post matrimonium; & qui de matri- monii validitate dubitat. 7. 3. 1. Con- jux potest petere debitum, quamvis baptizet, vel suscipiat in baptismo, aut confirmatione filium communem. 7. 3. 5. Sicut etiam qui ex metu gravi
Pars VII.

injuste incusso commisit incestum cum consanguinea conjugis in primo, vel secundo gradu. ibid. Nec privatur ju- re petendi debitum, qui hunc ince- stum commisit cum ignorantia talis pœnæ. 7. 3. 6. Certus de nullitate ma- trimonii nequit debitum reddere, quamvis ad id censuris compellatur. 7. 3. 7. Num possit petere, ac redde- re debitum, qui dubitat de validitate matrimonii? 7. 3. 9. Qui mala fide contraxit sub hoc dubio, nunquam potest petere. 7. 3. 10. Quid si quis probabiliter opinetur, matrimonium esse nullum sine ulla probabilitate de ejus valore? ibid.
 Debitum potest petere conjux sanæ men- tis ab altero amente, aut ebrio; non tamen tenetur reddere. 7. 1. 5
 Debitum petere non potest a conjuge, qui ejus fororem, vel consobrinam co- gnovit; Possunt tamen in hoc Mendi- cantes Privilegiati dispensare. 5. 7. 5
 Delectatio venerea quid sit? Et an spon- sis permitti possit? 1. 7. 6. An saltem conjugibus in absentia alterius conju- gis? ibid. & 7. 4. 1.
 Delectatio venerea deliberate quæſita, aut admissa non patitur materiæ par- vilitatem. 7. 1. 10. Dari tamen potest in re ex objecto venerea materiæ par- vitas excusans a mortali. 7. 1. 12
 Delectatio venerea conjugis in absentia alterius conjugis num sit culpa lethali- tis? 1. 7. 6. & 7. 4. 1. In viduis, & probabilius etiam in sponsis ea est mortalis, non secus ac in solutis. ibid.
 Oscula etiam, & tactus inhonesti in- ter conjuges carent culpa, si ad copu- lam debito sine petendam ordinentur; Si vero ad meram delectationem, non vacant veniali culpa. ibid. Quando- nam a mortali excusentur, si subsit periculum pollutionis? 7. 4. 4. Num citra mortalem culpam possit conjux seipsum turpiter tangere sine periculo pollutionis? 7. 4. 5. Delectationes mo- roſæ, si habeantur a conjugatis, num habeant malitiam adulterii in confes- sione explicandam? 7. 4. 8
 Desuetudine nonnulla impedimenta ma- trimonii non obligant. 5. 1. 4
 Deus in quo sensu dicatur non posse di- pensare in jure naturæ? 3. 3. 6
 Disparitas cultus quodnam matrimo- nium

nium dirimat? 5. 9. 1
 Dispensare ex gravi causa in Sponsalibus solus Pontifex potest, non vero Episcopus. 2. 9. 4
 Dispensare. V. Pontifex. V. Episcopus.
 Dispensatio in lege quid ferat? Et quid sit legis Irritatio, Abrogatio, Derogatio, Interpretatio? 6. 1. 1. Est actus jurisdictionis dispensatio, unde lex divina nequit subesse hominis dispensationi, sed solum interpretationi. ibid.
 Quomodo a Privilegio differat? Et a Licentia? 6. 1. 2. Dispensatio in lege, & in voto, aut juramento in quo differant? 6. 1. 3. Dispensatio regulariter stricte interpretanda, secus vero potestas dispensandi generaliter concessa. 6. 1. 4. In tribus impedimentis jure naturæ matrimonium dirimentibus Pontifex dispensare non potest. 6. 1. 5. In reliquis potest. ibid. Num possit dispensare in radice matrimonii invalide contracti, etiam in ordine ad effectus civiles? 6. 1. 7. Probabilius ne indirecte quidem id potest. ibid. Num possit Episcopus in aliquo urgentissimo casu dispensare in aliquo impedimento dirimente occulto, si bona fide fuerit invalide contractum matrimonium? 6. 1. 8. Num etiam in casu necessitatis, antequam matrimonium contrahatur? ibid. Mendicantes Privilegiati solum dispensare possunt in foro conscientie ad debitum petendum, quando id conjugibus non licet. ibid.
 Dispensatio in lege Superioris, ut sit valida, causam justam requirit. 6. 2. 5. Hinc invalide Episcopus in lege jejunii, & Pontifex in votis, aut juramentis dispensat, si causa justa non detur. ibid. Sufficit tamen, ut causa probabiliter existimetur justa. ibid. In lege propria valide, sed illicite Superior sine justa causa dispensat cum suis subditis. 8. 2. 2. At secummet tum illicite, tum invalide. ibid. Num peccet graviter, qui sine justa causa dispensationem concedit, petit, acceptat, aut ea utitur? 6. 2. 3. Causa justa ad dispensandum in impedimentis matrimonii est exhibitio copiosæ elemosynæ ad pias causas erogandæ. 6. 2. 4. Recensentur plures causæ, ob quas peti potest dispensatio in impedimentis cognationis, & affinitatis. 6. 2. 5.

Cur sine nota acceptionis Personarum Ecclesia facilius dispensat cum Nobilibus, quam cum Plebeis? ibid. Major causa requiritur, ut fiat dispensatio in cognatione spirituali, quam in naturali. ibid. Duplex causa existimatur justa, ut peti possit dispensatio in impedimento Voti. 6. 2. 6. Quanam possit esse causa, ut in impedimento impediendo Sponsalium fiat dispensatio? ibid.
 Dispensationem in impedimentis Matrimonii petere num teneatur, qui consanguineam, aut aliter impeditam defloravit promittendo illi matrimonium, nulla facta mentione de petenda dispensatione. 1. 2. 3
 Dispensatio surreptitia quanam sit? 6. 3. 1. Rescripta Gratia per surreptionem obtenta sunt irrita; non vero rescripta justitia. ibid. Quanam taciturnitas veri, aut expressio falsi reddat dispensationem surreptitiam, & irritam? 6. 3. 2. Num si dubitetur de surreptione, dispensatio censenda sit irrita? 6. 3. 3. Num totaliter sit irrita dispensatio, si surreptio cadat solum circa partem petitionis? 6. 2. 4. Ne dispensatio sit surreptitia, quando duo dantur impedimenta, debet ne in eadem petitione utrumque exponi? 6. 3. 5. Si impedimentum sit ex duplici titulo, debet ne uterque titulus exponi? 6. 3. 6. Gradus explicandus ad obtinendam dispensationem sufficit, si sit remotior, si tamen matrimonium non sit contrahendum inter Patrum, & Nepotem. 6. 3. 7. Num explicanda sit copula, si ea præcesserit? 6. 3. 8. Quid pro foro externo? ibid. Dispensandi potestas num expiret morte concedentis? 6. 3. 9. Num si ea concedatur ad beneplacitum concedentis? 6. 3. 10
 Divortium ex mutuo consensu quadrupliciter fieri potest. 8. 1. 1. Quid requiritur, ut maritus de consensu uxoris Sacris Ordinibus initiatur? 8. 1. 2. Adulterium dat jus ad divortium, & probabilis etiam brutalitas, & sodomia. 8. 2. 2. Num possit conjux innocens propria auctoritate facere divortium ob alterius adulterium? 8. 2. 3. In multis casibus non potest adulter dimitti. 8. 2. 6. Conjux innocens concedere potest jus petendi debitum con-

Index Rerum Notabilium.

coniugi adultero, non tamen incestuoso. 8. 2. 10. Quandonam possit conjux innocens, aut adulteri Sacros Ordines suscipere, vel ingredi Religionem? 8. 2. 11. Quænam sint causæ, propter quas fieri potest divortium ad tempus? 8. 3. 1. Votum castitatis utriusque conjugis consensu emissum num det jus ad divortium? 8. 3. 6. Filii post divortium sequuntur partem innocentem, nisi ea sit Infidelis. 8. 3. 7. A quo tamen sint alendi? 8. 3. 8. Dolus dans causam contractui Sponsalium adhibitus a decipiente probabilis non reddit illum irritum, sed irritandum ad arbitrium decepti. 2. 8. 3. Quod si dolus incidat in contractum, valida sunt Sponsalia. 2. 8. 5. Vitium occultum quandonam debeat a Sponsis manifestari, ne contractus sit irritus, aut irritandus? 2. 8. 6. Dolus dans causam contractui illum irritat solum, si error sit circa substantiam contractus: At contractus bonæ fidei si hoc dolo circa accidentia celebrentur, sunt irritandi. Et quidem etiam contractus Sponsalium, non tamen matrimonialis. 5. 2. 7. Dolus, qui versatur circa causam finalem, reddit irritam facultatem a Superiore obtentam; secus vero circa impulsivam. 4. 4. 10. Domicilium, & quasi domicilium quomodo acquirantur, ita ut in primis diebus, quibus acquiruntur, possit matrimonium contrahi coram Parocho ejus loci. 4. 4. 8. Donatio, & promissio (non secus ac votum) metu gravi extorta non est jure naturæ irrita, sed solum irritanda. 4. 3. 5. Tenetur tamen resarcire damnum, qui metum intulit. ibid. Promissio usurarum non est invalida, quia coacta, sed quia deficit titulus legitimus. ibid. Etiam contractus onerosus coactus est validus, sed irritandus ad arbitrium metum passi. ibid. Quid si metus sit levis, aut si sit reverentialis, vel preces sint importunæ? 4. 3. 7.

E.

Ecclēsia non potest immutare materiam, & formam Sacramentorum a Christo Domino institutam. Potest so-

lum immutare leges contractus matrimonialis. 3. 1. 8. Ecclesia quandonam polluitur per effusionem seminis, vel sanguinis? 7. 1. 4. Episcopi residentia cum sit de jure divino, quomodo in ea potest Pontifex dispensare? 6. 1. 6. Num possit Episcopus in casu urgentissimo dispensare in aliquo impedimento dirimente occulto, si bona fide sit contractum matrimonium? 6. 1. 8. Num etiam antequam matrimonium contrahatur, si urgeat necessitas? ibid. Episcopus non potest in Sponsalibus dispensare, potest tamen Pontifex ex gravi causa. 2. 9. 4. Episcopus potest universim in casu necessitatis dispensare in lege Pontificis, aut Concilii; & ideo potest in voto simplici castitatis urgente necessitate dispensare. 6. 1. 8. Episcopus probabilis non potest impedimenta dirimentia matrimonium statuere. 5. 1. 1. Num possit Episcopus pro sua Urbe quicquid potest Pontifex pro toto Orbe? 5. 1. 2. Error communis sine titulo colorato in Parocho intruso num satis sit, ut hic valide matrimonio assistat? 4. 4. 12. Error, seu ignorantia invincibilis eorum, quæ si supervenirent contractui Sponsalium, illa dirimerent, satis est ad ea dirimenda, quamvis præcederent contractum. 2. 8. 1. Erroris impedimentum dirimens matrimonium quando habeatur? 5. 2. 1. Error personæ jure naturæ matrimonium irritat: 5. 2. 3. Alios contractus irritat solum error circa substantiam. ibid. Quomodo fuerit validum matrimonium Jacob cum Lia, quæ putabatur esse Rachel? 5. 2. 4. Error personæ incidens in contractum, seu Comitans pariter irritat matrimonium. 5. 2. 5. Error qualitatis dans causam contractui matrimonium non irritat. 5. 2. 6. Nisi apponatur qualitas per modum conditionis, aut transeat in errorem personæ. ibid. Quid de celebri casu proposito a Tabiena? 5. 2. 7. Eucharistiam in mortali volens suscipere quandonam possit, ac debeat repelli? 4. 5. 4. Excommunicatio non impedit, quominus valide Parochus matrimonio assistat. D d 2

stat, aut det Sacerdoti licentiam affi-
tendi. 4. 4. 9

F

Facultas concessa, ac potestas concedendi facultatem num expirent morte concedentis? 6. 3. 9. Quid si concedatur ad beneplacitum concedentis? 6. 3. 10.

Facultas data a Parocho Sacerdoti, ut matrimonio assistat, non sufficit, si de ea non habeatur notitia. 4. 4. 11

Fama, seu vox publica differt a Rumore; Hic habetur, quando minor pars viciniae acclamat, illa vero, quando major. 2. 7. 4. Ob famam de impedimento dirimente dissolvuntur Sponsalia, non tamen matrimonium jam contractum. *ibid.* Sed ob solum rumorem hujusmodi sponsalia non dissolvuntur. 2. 4. 6

Filii volentes nubere tenentur consilium a Parentibus petere; esto non teneantur illud sequi. 4. 1. 5

Filii post divortium sequuntur parentem innocentem, nisi hæc sit Infidelis. 8. 3. 7. Sed a quo sint alendi? 8. 3. 8

Fornicatio, feminis effusio, distillatio non possunt ad vitam tuendam procurari; esto liceat ad talem finem amputare, verbi gratia, brachium. 7. 1. 6. Num liceat non impedire feminis effusionem in somnis inceptam? *ibid.*

Fornicatio Sponsi num det jus resiliendi a Sponsalibus? 2. 1. 1. Quid si deprehendatur, Sponsam, aut Sponsum ante Sponsalia incidisse in fornicationem? 2. 2. 2. Quid si uterque post Sponsalia fornicatus sit? 2. 2. 3

Fuga Sponsi quando dat jus resiliendi a Sponsalibus? 2. 3. 1

G

Gradus, qui explicari debet ad obtinendam dispensationem inter consanguineos, sufficit, si sit remotior; dummodo non sit contrahendum matrimonium inter Patrum, & Nepotem. 6. 3. 7

Græcus Sacerdos transiens per loca Latinorum potest in azymo celebrare; & viceversa Latinus transiens per Græciam celebrare potest in fermentato.

4. 4. 6.

Gratia concessa ad beneplacitum concedentis num hujus morte expiret? 6. 3. 10.

Gratiæ Rescripta, non vero justitiæ, per surreptionem obtenta sunt ipso jure irrita. 6. 3. 1

H

Hæresis unius conjugis quando dat causam alteri faciendi divortium perpetuum? 8. 3. 2

Hermaphroditus quonam pacto matrimonium contrahere possit? 5. 10. 8. Quid si post conjugium, aut post Sacerdotium mutet sexum? *ibid.*

Homicidium quando est impedimentum dirimens matrimonium? 5. 8. 1

Honestatis publicæ impedimentum quando matrimonium dirimat? 5. 10. 4. Matrimonium ratum parit hoc impedimentum, etiamsi sit invalidum, sed non ex defectu consensus; Sponsalia vero quacumque ratione invalida illud non pariunt. 5. 10. 4

Hostia non consecrata num possit dari peccatori occulto? 5. 1. 5

I

Ignorans invincibiliter onera annexa Ordini Sacro, si illum suscipiat, adhuc iis oneribus subjacere debet. 5. 5. 4.

Ignorantia invincibilis legis potest excusare a culpa, & pœna, sed nequit efficere validum contractum, qui a lege irritatur. 4. 4. 4

Ignorantia, sive juris, sive facti, sicut excusat ab incurrenda censura, ita excusat a pœna privationis juris petendi debitum, & ab Irregularitate orta ex delicto. 7. 3. 6. Quænam dicatur ignorantia juris, & quænam facti? *ibid.*

Ignorantia V. Error & Dolus.
Impedimenta dirimentia matrimonium quænam sint? Et a quibus possint ea statui? 5. 1. 1. Possent a Principibus baptizatis statui hæc impedimenta, nisi ab Ecclesia id vetaretur relate ad matrimonium fidelium. 5. 1. 3. Per consuetudinem probabiliter possunt nova impedimenta induci, & induta tolli. *ibid.*

Index Rerum Notabilium.

ibid. Probabilius non est sacrilegium ;
contrahere matrimonium cum impe-
dimento dirimente . 5. 1. 4. Recen-
sentur quatuordecim impedimenta diri-
mentia .
Impedimentum erroris V. *Erroris im-
pedimentum .*
Impedimentum conditionis servilis . V.
Conditio servilis , & sic de aliis impe-
dimentis .
Impedimenta matrimonium impedi-
entia quænam sint ? 5. 11. 1. In usu sunt
hæc tria , *Votum* , *Sponsalia* , & *Ec-
clesiæ vetitum* . 5. 11. 2. Quid veniat
nomine Criminis , nomine Catechismi ,
nomine Temporis feriarum ? 5. 11. 1.
Quid nomine voti ? V. *Votum castitatis* .
Impedimentum publicæ honestatis non
trahitur a Sponsalibus disjunctivis . 1.
4. 3. Quid sit hujusmodi impedi-
mentum ? 1. 7. 4. , & 5. 10. 4. Num cesset
hoc impedimentum , si mutuo consen-
su sponsalia dissolvantur ? 1. 7. 4. Num
ex matrimonio clandestino , quamvis
irrito , illud oriatur ? 1. 7. 5. Num per
matrimonium contractum inter impu-
beres ? ibid. Num oriatur tam ex Spon-
saliis , quam ex matrimonio rato ,
si sint invalida ex defectu consensus ?
5. 10. 4.
Impedimenta , quæ Sponsalia irritant .
V. *Sponsalia contrahere* .
Impotentia quænam sit impedi-
mentum dirimens matrimonium ? 5. 1. 4.
Quid faciendum , si de impotentia per-
petuitate dubitetur ? 5. 10. 5. Senes ca-
pulares num valide contrahant ? 5. 10.
8. Invalide contrahunt Eunuchi , Spa-
dones , ac Maleficiati , quando eorum
frigidity fert perpetuam impotentiam .
ibid. Quid de Hermaphroditis ? ibid.
Impuberes quonam pacto possint Spon-
salia dissolvere ? 2. 7. 1. Quid de Im-
pubescentibus , qui juramento Spon-
salia confirmarunt ? 2. 7. 4.
Infantes in Sacris ordinati ad quid te-
nentur post usum rationis ? 5. 5. 4.
Infideles conjuges , si ad fidem conver-
tantur , num sint separandi ? 5. 9. 2. Si
Infidelis plures conjuges habens ad fi-
dem convertatur , poterit ne omnes
illas deserere ? 5. 10. 2.
Infideles conjuges , si baptizentur , num ,
& quando recipiant Sacramentum ma-
trimonii ? 3. 1. 12. Infidelium etiam

matrimonium ex lege Christi Domini
est indissolubile ; nisi alter ad fidem ven-
iat , nolente altero cohabitare sine
injuria Creatoris . 3. 3. 3. Si uterque
ad fidem convertatur , probabiliter ex
dispensatione Pontificis poterit matri-
monium dissolvi , antequam iterum
consummetur . ibid.
Intentio habitualis non sufficit ad valo-
rem Sponsalium . 1. 1. 7. Quando fit
contractus per Procuratorem , tunc
intentio in Principali est virtualis . i-
bid.
Intentionem habens contrahendi matri-
monium , sed non suscipiendi sacra-
mentum , num valide contrahat ? 3.
1. 9.
Intentionum contrariarum (puta contra-
hendi matrimonium , & non recipien-
di Sacramentum) utra prævaleat ? 3.
1. 9.
Judex , ut possit Sponsalia dissolvere ob
impedimentum aliquod dirimens , fa-
ctis est , ut unus testis juratus de tali
impedimento deponat , aut detur de
eo fama : Ut vero detur jus alteri ad re-
filiendum , verbi gratia , ob fornica-
tionem Sponsæ , requiruntur duo te-
stes jurati , qui de tali delicto depo-
nant . 2. 9. 2. Quamvis pro foro in-
terno unus testis fide dignus sufficiat .
ibid.
Judex , qui potest Sponsum injuste re-
filientem cogere ad matrimonium con-
trahendum , est tam Judex Ecclesia-
sticus , quam secularis . 2. 9. 3.
Judex num possit damnare , quem pri-
vatim scit esse innocentem , si juridi-
ce est reus ? 7. 3. 8.
Juramentum de non revelando impe-
dimento occulto matrimonii secundum
se non obligat . 4. 5. 3.
Juramentum confirmans promissionem
differt a juramento illam non confir-
mante ; hoc obligat , etiam si promif-
sio non liget , non tamen illud . 1. 2.
6. , & 2. 1. 3. Juramentum fictum ad
quid obliget ? 1. 2. 8.
Juramentum de solvenda pœna Spon-
saliis appositum num obliget ? 1. 6. 8.
Juramentum promissorium tria impor-
tat . Num in re gravi possit obligare
sub levi ? 1. 6. 3. Num sit gravis cul-
pa juramentum de patrandi peccato
levi ? 1. 6. 4.
L Le-

L

- L**eges contractuum servandæ sunt a contrahentibus advenis, prout obligant in loco, ubi fit contractus. 4. 4. 6.
- Leges, quæ non patiuntur Epichejam, quænam dicantur? 4. 4. 3. Hujusmodi est lex irritans matrimonium clandestinum. 4. 4. 3.
- Leges universales Ecclesiæ servandæ a Peregrinis, puta Gallus transiens per Hispaniam, ubi Tridentinum viget, debet coram Parocho, & testibus matrimonium contrahere; & Mediolanensis transiens Neapolim debet primis quatuor diebus Quadragesimæ jejunare. 4. 4. 6. Potest autem Peregrinus accommodare se legibus loci, puta Neapolitanus potest Mediolani iis diebus non jejunare. ibid.
- Legis sine cessante in aliquo casu adhuc lex obligat, si casum illum comprehendat; secus vero si non comprehendat. 4. 4. 6.
- Lex Tridentini irritans matrimonium clandestinum debet esse recepta in loco, ubi matrimonium contrahitur, ut obliget: Aliæ vero leges Ecclesiasticæ obligant, quanvis in Curia Romana dumtaxat sint publicatæ. 4. 3. 5.
- Ligaminis impedimentum dirimit matrimonium jure etiam naturali, & Divino. 5. 10. 2. Infidelis habens plures uxores, si ad fidem convertatur, debetne aliquam ex iis retinere? 5. 10. 2. Quænam certitudo requiratur de mortis conjuge, ut licite novum matrimonium contrahatur? 5. 10. 3.

M

- M**ancipium, V. *Conditio servilis*.
- Mariæ Virginis matrimonium cum Divo Josepho ad finem vivendi in sancta societate caste, quonam pacto licuerit? 1. 3. 7. & 3. 1. 7.
- Mandatum Procuratori datum si tempore contractus matrimonialis sit revocatum, irritus est contractus, quanvis notitia revocationis non pervenerit ad Procuratorem. 4. 2. 6.
- Matrimonialis contractus jure positivo a Deo institutum fuit, & probabiliter quando E. v. m. formavit ex latere A-

dam. 3. 2. 1. Invalide contrahitur, nisi conjuges obligent se ad tria illa bona Proles, Fidei, & Sacramenti, illicitate vero, si præcise intendatur delectatio venerea. 3. 2. 3. Christus Dominus hunc contractum elevavit ad rationem Sacramenti; & probabiliter post Resurrectionem. 3. 2. 6. Ex primæ institutione fuit unius cum una, & indissolubilis; permixtum deinde fuit Judæis, ut vir posset plures ducere uxores; & quod possent dare libellum repudii. 3. 3. 1. Baptizatorum matrimonium ex Christi Domini lege est unius cum una; nec potest solvi, nisi matrimonium ratum per Professionem religiosam, aut ex Pontificis dispensatione. 3. 3. 2. Probabiliter jure Ecclesiastico matrimonium ratum dissolvitur per Professionem religiosam. 3. 3. 7.

Matrimonii dissolubilitas, & Polygamia in quo sensu sint contra legem naturalem? 3. 3. 4.

Matrimonii impedimenta, V. *Impedimenta*.

Matrimonii usus, V. *Actus Conjugalis, & Debitum Conjugale*.

Matrimonium per quem consensus constituitur? V. *Consensus*.

Matrimonium per Procuratorem, V. *Procurator*.

Matrimonium sumptum pro mutuo consensu est causa efficiens Matrimonii formaliter sumpti, seu vinculi conjugalis. 3. 1. 1. Matrimonium causaliter dumtaxat sumptum est Sacramentum. 3. 1. 4. Potest Matrimonium, ac vinculum perseverare sine obligatione reddendi debitum; quando scilicet jus in corpora est impeditum. 3. 1. 5. Semper datur obligatio servandi tria Matrimonii bona, videlicet Proles, Fidei, & Sacramenti. 3. 1. 7. In antiqua lege Matrimonium non erat Sacramentum pressè dictum. 3. 1. 8. Matrimonium baptizatorum non potest consistere, quin sit Sacramentum. 3. 1. 9. Matrimonium per procuratorem celebratum cur renovetur in præsentia contrahentium? 3. 1. 10. Est unum numero in utroque conjuge. 3. 1. 11. Si ex dispensatione Matrimonium contraheret fidelis cum infideli, probabiliter si fidelis susciperet Sacramentum; At si duo.

duo fideles ita contrahunt, ut alter Sacramentum suscipere, alter nolit, neuter illud suscipit, & contractus est invalidus. *ibid.* Quænam sit materia, forma, & minister hujus Sacramenti? 3. 1. 13. Probabilius materia est mutua corporum traditio, & forma eorundem mutua acceptatio signis externis expressa. Ministri vero sunt ipsi contrahentes. *ibid.*
 Matrimonium consummatum irritatur, si aut vir, aut femina sexum mutant. 5. 10. 8
 Matrimonium ut rite contrahatur, decem conditiones a Tridentino requiruntur. 4. 4. 1
 Matrimonium contrahere præcise ad finem recipiendi gratiam Sacramentalem, cum animo ingrediendi postea Religionem, non est licitum. 1. 3. 7
 Matrimonium ratione metus invalidum num revalidetur per copulam subsequenter? 4. 3. 8. Et quid si copula etiam metu extorqueatur? *ibid.*
 Matrimonium clandestinum, V. *Consensus matrimonialis clandestinus.*
 Matrimonium inter consanguineos in quonam gradu sit irritum jure naturæ? In quonam vero jure Ecclesiastico? 5. 6. 8. Num possit Pontifex dispensare ex urgentissima causa, ut frater forori nubat? *ibid.*
 Metus levis non irritat Sponsalia, nec Matrimonium, nec Votum. 8. 2. 8. Probabiliter tamen potest a Sponsalibus rescindi, qui talem metum injuste ab altero Sponso passus est. *ibid.* Metus gravis juste incussus Sponsalia non irritat, immo nec Matrimonium. *ibid.* Injuste incussus, sed non ad extorquenda Sponsalia, neque reddit ea irrita; esto reddat irritum matrimonium. *ibid.* At si injuste incutiatur ad extorquenda Sponsalia, probabilius ea non sunt irrita, sed irritanda ad arbitrium metum passi. 2. 8. 9. Hic tamen indiget relaxatione juramenti, si Sponsalia juramento confirmarit. *ibid.*
 Metus in quonam sensu dicatur cogere voluntatem, cum hæc violentia pati non possit? 4. 3. 2. Metus gravis injuste incussus ad matrimonium extorquendum reddit illud irritum, & probabilius jure tantum Ecclesiastico. 4. 3. 3. Quid si sic extorqueatur votum,

aut alius contractus sive gratuitus, sive onerosus? *ibid.* Quid si metus sit levis, aut si sit reverentialis; aut si preces sint importunæ? 4. 3. 6
 Metu gravi suscipiens Ordines Sacros num teneatur ad Castitatem, & ad Horas recitandas? 5. 5. 6
 Minister Sacramenti Matrimonii quinam sit? 3. 1. 13
 Mœchari in quonam sensu dicatur, qui uxorem dimiserit? 3. 3. 3
 Morbus superveniens quando dat jus resciliendi a Sponsalibus? 2. 6. 1
 Mors conjugis quandonam dicatur esse certa certitudine sufficiente, ut possit novum matrimonium contrahi? 5. 10. 3
 Muti, qui sunt surdi, ac cæci, nequeunt valide Sponsalia contrahere. 1. 5. 6

N

Naturæ juri tripliciter potest aliquid repugnare, puta simpliciter, ratione circumstantiæ, & ratione scandalii. 3. 3. 4. In quonam sensu dicatur non posse Deus dispensare in jure naturæ? 3. 3. 6. Num jure naturæ repugnet Matrimonium inter consanguineos, vel affines in primo gradu lineæ rectæ? 5. 6. 10. & 5. 7. 4

O

Opinans, aut dubitans Matrimonium esse irritum, num possit debitum petere? 7. 3. 10
 Opinans, nullum dari impedimentum jure Ecclesiastico dirimens matrimonium, potest illud contrahere: Secus vero si detur opinio, & non moralis certitudo, quod nullum subsit impedimentum dirimens jure Divino. 7. 3. 10
 Opinio probabilis de impedimento dirimente, aut de delicto Sponsæ num satis sit ad Sponsalia dirimenda? 2. 9. 1
 Ordinis impedimentum dirimit Matrimonium contrahendum, non vero ratum. Idque etiam apud Græcos. 5. 5. 1. Probabilius habens Ordines Sacros ad castitatem servandam obligatur, tum ex Ecclesiæ lege, tum etiam ex voto implicito, quod tenetur emittere; Si tamen nolit vovere, & fornicetur, adhuc peccat sacrilege, quamvis

vis non contra votum . 5. 5. 2. Quod si Matrimonium contraheret , adhuc illud esset irritum ex Ecclesiæ statuto . 5. 5. 3. Impuberes si suscipiant Ordines Sacros , tenentur voto solemnium Castitatis . 5. 5. 4. Infantes tamen , qui in Sacris ordinati sunt , ad quid tenentur post usum rationis ? *ibid.* Invalide ordinatus nullam contrahit obligationem Ordini Sacro annexam . *ibid.* Qui invalide ordinatur ex defectu intentionis in Ordinante , non obligatur ad castitatem servandam , cum votum emiserit accessorie : Contra vero qui invalide Professionem religiosam emit , cum voverit principaliter castitatem . 5. 5. 5. Quid si quis suscipiat Ordines minores , putans esse iis annexum votum castitatis ? *ibid.* Qui per metum gravem suscipit Ordines Sacros , num teneatur ad Castitatem , & ad Horas recitandas ? 5. 5. 6. Oscula , & tactus impudici num Sponsus permitti possint ? 1. 7. 6. Quid si sublit periculum delectationis venereæ ? *ibid.*

P

Parentes nequeunt filios ad Matrimonium cogere ; nec ad ejus validitatem requiritur illorum consensus . 4. 1. 4. Ab iis tamen petere consilium super hac re tenentur filii , quamvis non teneantur illud sequi . 4. 1. 5. Parochus non est Minister Sacramenti Matrimonii . 3. 1. 13. Non potest nisi Sacerdotem substituere , qui Matrimonio assistat . 4. 4. 8. Quinam Parochus a Tridentino requiritur , ut Matrimonio assistat ? *ibid.* Parochus assistens Matrimonio , aut dans licentiam Sacerdoti , ut assistat , non exercet actum jurisdictionis , & ideo potest in aliena Parochia assistere . 4. 4. 9. Parochus , vel Episcopus solius originis non satis est , ut possit Matrimonio assistere . 4. 4. 8. Parochus non Sacerdos valide assistit , & dat licentiam assistendi Sacerdoti . *ibid.* Parochus excommunicatus vitandus valide assistit . *ibid.* Sacerdos invalide assistit , quamvis habuerit facultatem assistendi , si de tali facultate non sit conscius . 4. 4. 11. Parochus intrusus si ex errore commu-

ni sine titulo colorato assistat Matrimonio , probabile est , quod valide assistat . 4. 4. 12. Patrinus debet esse unus , aut una , vel unus , & una . 5. 6. 2. Polygamia , & Matrimonii dissolubilitas num sint solum ab extrinseco mala ? 3. 3. 4. Pontifex dispensare non potest in Polygamia , ac in Matrimonii indissolubilitate ; num possit dispensare , ut frater forori nubat ? 5. 6. 6. Num ut Avus nubat Nepoti ? 5. 6. 9. Num ut Pater filix ? 5. 6. 10. Pontifex num possit dispensare in aliquibus impedimentis jure naturæ dirimentibus Matrimonium ? Num in Episcopi residentia ? Num ut Sacerdos simplex conferat Sacramentum Confirmationis ? Num ut Missæ sacrificium in una tantum specie offeratur ? 6. 1. 6. Num possit dispensare in ratiōe Matrimonii invalide contracti , etiam in ordine ad effectus civiles ? 1. 7. Pontifex potestatem habet indirectam in temporalia . 3. 3. 7. Pontifex prohibendo Matrimonium non eatenus illud irritat . 5. 1. 6. Pontifex potest dispensare in impedimento dirimente voti , adeo ut possit valide nubere Professus , & Sacerdos . 5. 4. 4. Qui de consensu uxoris Religionem ingreditur , ut illa possit in seculo remanere , tria requiruntur . 5. 4. 3. Pontifex dumtaxat potest ex gravi causa in Sponsalibus dispensare . 2. 9. 4. Principum magnorum nomine , cum quibus ex Tridentino dispensari potest in secundo gradu consanguinitatis , veniunt etiam Barones . 6. 2. 5. Privilegium , & licentia assistendi Matrimonio non habent vim , antequam eorum notitia perveniat ; secus vero facultas absolvendi . 4. 4. 11. Privilegium in quo differat a dispensatione , & a licentia ? 6. 1. 2. Privilegium privatæ personæ concessum nihil operatur , antequam de eo habeatur notitia . 4. 4. 11. Probatio requisita , ut possint dissolvi Sponsalia , sive propter impedimentum dirimens , sive ob delictum Sponsi , quænam esse debeat tam pro foro interno , quam pro externo ? 2. 9. 4. Pro-

Index Rerum Notabilium.

Proclamationes ad Matrimonium præ-
vix, V. *Consensus secundum quid clam-*
destinus.

Procurator ut nomine Principalis Ma-
trimonium contrahat valide, quatuor
requiruntur: præsertim ut mandatum
tempore contractus non sit revoca-
tum. 4. 2. 6. Non requiritur inter hu-
jusmodi Procuratores sexuum diver-
sitas. ibid. Si Principalis tempore con-
tractus sit ebrius, adhuc validum est
Matrimonium: Immo confertur tunc
gratia Sacramentalis ebrio, nisi fuerit
peccati obex. 4. 2. 7. Idem probabilis
dicas, si ille tunc sit amens. 4. 2. 8.

At verius non est validum Matrimo-
nium, si Principalis fide mandatum
dederit Procuratori, & tempore con-
tractus habeat verum animum con-
trahendi. 4. 2. 9. Si detur mandatum
contrahendi præmissis denunciationi-
bus, validum est Matrimonium, quam-
vis illæ omittantur. 4. 2. 10

Procurator, qui suscipit infantem in
Baptismo, probabilis non contrahit
cognitionem. 5. 6. 5

Professio religiosa dirimit Matrimonium
ratum, non tamen consummatum. 5.
4. 1. Si bona fide quis professionem
emittat credens uxorem obiisse, si hæc
sit superstes, habet jus petendi debi-
tum, & ille tenetur reddere, non ta-
men potest petere. 5. 4. 2

Professio religiosa probabilis jure Ec-
clesiastico dissolvit Matrimonium ra-
tum. 3. 3. 7

Professionem religiosam invalide omit-
tens tenetur servare castitatem, quam
vovit; secus vero qui invalide Ordi-
nes Sacros suscipit. 5. 5. 5

Promissio ficta Matrimonii ad quic ob-
liget in conscientia? 1. 2. 2. Quid si
sub spe Matrimonii fide promittens
fæminam violaverit? 1. 2. 3. Quid si
fide promittens sit notabiliter dignior?
1. 2. 4. Si fide promittens non teneat-
ur ducere Bertam, poteritne coram
Iudice negare promissionem? 1. 2. 5.
Num teneatur illam ducere vi jura-
menti? 1. 2. 6. Quid, si tam promif-
sio, quam juramentum sit simulatum?
1. 2. 6

Promissio facta homini, si sit mere in-
terna, non obligat. 1. 3. 1. Differt ta-
men a proposito. 1. 3. 2

Pars VII.

Promissio metu extorta, V. *Donatio.*
Promissio non acceptata regulariter non
obligat. 1. 1. 4
Promissio prodiga pretii facta meretri-
ci non obligat; secus vero promissio
prodiga Matrimonii facta plebejæ a
viro nobili. 1. 5. 8
Promissio Sponsalium censetur facta sub
ea conditione, quod notabilis muta-
tio non accidat. 2. 6. 4

R

R Apina in quo differat a furto? 5.
8. 5

Raptus quandonam Matrimonium di-
rimit? 5. 8. 5

Residentia Episcopi, si est de jure Di-
vino, quomodo potest in ea Pontifex
dispensare? 6. 1. 6

Restrictio non pure mentalis quando-
nam liceat? 1. 2. 6

Revalidatio Matrimonii irriti ob aliquod
impedimentum occultum, quod pro-
bari non potest, non requirit præ-
sentiam Parochi, & testium. 4. 4. 7.

Quando Matrimonium sine præsentia
Parochi, & testium revalidatur, non
sufficit consensus conjugum conditio-
natus: Non est tamen necesse, ut u-
trique conjugi nota sit Matrimonii
nullitas, quando novo consensu ab-
soluta revalidatur, si ex hac notitia
scandala oriantur. 7. 4. 14

Rumor in quo differat a Fama, seu vo-
ce publica? 2. 7. 4. Rumor de aliquo
impedimento non satis est ad Spon-
salia dirimenda; Fama vero sufficit.
2. 7. 6

S

Sacerdos Græcus potest licite uti Ma-
trimonio olim contracto, sed inva-
lide Matrimonium contrahit. 5. 5. 1

Sacerdos Latinus transiens per Græci-
am potest in fermentato celebrare. 4.
4. 6

Sacerdos mutans sexum retinet chara-
cterem; sed consecrare nullatenus pot-
est. 5. 10. 8

Sacrificium Missæ num possit ex Ponti-
ficis dispensatione sub una tantum spe-
cie offerri? 6. 1. 6

Sacrilegium probabilis non est, matri-
mo-

Ee

- monium cum impedimento dirimente contrahere. 5. 1. 4
- Secretum naturale non obligat ad non revelandum impedimentum Matrimonii occultum. 4. 5. 3
- Seminis effusionem in somnis inceptam num liceat non impedire? 7. 1. 6
- Seminis effusionem, aut distillationem procurare ad vitam tuendam non licet; esto liceat ob talem finem partem corporis, puta brachium, amputare. 7. 1. 6
- Senes omnino impotentes num valide Matrimonium contrahant? 5. 10. 8
- Sensualitatis motus quandonam permitti possunt? Et quando est solum culpa venialis illos non impedire? Quando vero mortalis? 7. 1. 7. Num sit lethale negative se habere circa illos? 7. 1. 8. Causam pollutionis, vel commotionis spirituum generationi deservientium non impedire, quando sit culpa lethalis? 7. 1. 9. Num detur materiae parvitas in delectatione venerea deliberate quaesita? 7. 1. 10. Num saltem in re ex objecto venerea detur parvitas materiae excusans a mortali? 7. 1. 12
- Societatis Jesu non professi emittunt vota simplicia, quae dirimunt Sponsalia etiam antecedentia, ac Matrimonium subsequens. 3. 3. 8. At non Matrimonium ratum; quod nec a voto solemnium annexo Ordini Sacro dirimitur. 3. 3. 9
- Sponsalia quid sint? Et quam promissione constituentur? 1. 1. 2. Isthac promissio debet esse deliberata, mutua, & acceptata, ac signo sensibili expressa. *ibid.* Sponsalia neque sunt Sacramentum, neque Sacramentalia. 1. 1. 6. Ad ea constituenda sufficit deliberatio, ac intentio virtualis, non tamen habitualis. 1. 1. 7. Nec sufficit voluntas promittendi sine voluntate se obligandi. 1. 1. 8. non requiritur tamen ad eorum valorem voluntas exequendi, quod promittitur. *ibid.*
- Sponsalia contrahere nequeunt, qui perpetuo impedimento laborant ad nubendum. 1. 5. 6. Votum castitatis est impedimentum irritans Sponsalia. *ibid.* & 2. 3. 1. Quid si promittatur matrimonium ab habente hoc votum sub conditione copulae? *ibid.* Num sit impedimentum irritans Sponsalia notabilis disparitas contrahentium? 1. 5. 7
- Sponsalia ficta. V. *Promissio ficta.*
- Sponsalia ante septennium num aliquando sint valida? 1. 5. 2. Cur professio religiosa ante praescriptam aetatem semper sit invalida, secus vero Sponsalia, & Matrimonium? 1. 5. 4. Quid si parentes pro filiis infantibus Sponsalia contrahant? 1. 5. 5
- Sponsalia impediunt & irritant Votum Castitatis antecedens, & Ordo Sacer. 2. 4. 3. Dirimit Sponsalia ingressus in Religionem solum ex parte ejus, qui remansit in saeculo. 2. 4. 4. Sponsalia jurata ingressum in Religionem non impediunt. 2. 4. 5. Nequit Religionem ingredi, qui post sponsalia sponfam defloravit. 2. 4. 6. Si Votum castitatis, vel ingrediendi Religionem, vel suscipiendi Sacros Ordines sponsalia subsequatur, alter remanet liber a sponsalibus: Vovens tamen probabilius remanet ligatus. 2. 4. 8. Sed votum profitendi in Religionem post sponsalia emissum ex parte utriusque dirimit sponsalia. *ibid.* Sponsalia posterica jurata non dissolvunt priora, nisi tantum ex parte innocentis. 2. 5. 1. Quinam morbus, aut simile vitium dat jus relictendi a sponsalibus? 2. 6. 1. Quid si uterque conjux in paupertatem incidat? 2. 6. 2. Si superveniat affinitas, tenetur sponsus reus petere dispensationem, si alter velit. 2. 7. 2. Fama de aliquo impedimento dirimente sponsalia dirimit. 2. 7. 4. Quenam ignorantia, seu error, & quinam metus sponsalia dirimat? 2. 8. 1
- Sponsalia Puberum mutuo consensu dissolvuntur. 2. 1. 1. Quid de sponsalibus Impuberum? 2. 1. 2. Quid de impubescentibus, si juramento sponsalia confirmarint? 2. 1. 4. Num possint dissolvi sponsalia etiam ob sponsi fornicationem? 2. 2. 2. Num si uterque sponsus fornicatus sit? 2. 2. 3. Absentia sponsorum quando dat jus ad sponsalia dissolvenda? 2. 3. 1
- Sponsalia trahunt onus non apponendi matrimonio impedimentum, puta non suscipiendi Ordines Sacros. 1. 6. 1. Quan-

1. Quandonam impleri debeat promissio hæc matrimonii? *ibid.* Num possint Sponsalia obligare dumtaxat sub veniali? 1. 6. 2. Et quid si sint gratuita, & non onerosa? 1. 6. 5
 Sponsalibus num possit apponi poena luenda a resiliente? 1. 6. 8. Num vijuramenti forte præstiti ad illam luendam teneatur, qui resilit juste? 1. 7. 9. Quid de arrhis? 1. 6. 10. Quid de pacto addito de habitando in determinato loco? 1. 6. 11
 Sponsalium contractus conditionatus est irritus, non secus ac matrimonialis, si apponantur conditiones contra substantiam matrimonii. 4. 6. 9. Et similiter in utroque contractu conditiones impossibiles habentur pro non adjectis. 4. 6. 10
 Sponsalium effectus tam intrinseci, quam extrinseci quinam sint? 1. 7. 1
 Sponsalium promissio obligat non ex sola fidelitate, sed etiam ex justitia, dummodo sit mutua. 1. 1. 8
 Sponsalium promissio cum animo ingrediendi postea Religionem, aut servandi castitatem num liceat? 1. 3. 7
 Sponsalium signa externa quænam sint certa, quænam dubia? 1. 4. 2. Sponsalia disjunctiva non trahunt impedimentum publicæ honestatis. 1. 4. 3. Sex modis sponsalia contrahuntur. 1. 4. 5
 Sponsi habentes impedimentum occultum, si non possint a matrimonio desistere sine magno scandalo, quid faciant? 4. 5. 5
 Sponsalitia largitas, seu Jocalium in quo differat ab arrhis, & an istæ licite apponantur contractui sponsalium? 1. 6. 10
 Sponsis num liceant oscula, amplexus, & tactus non impudici? 1. 7. 6. Num liceat illis delectari de copula habenda? *ibid.*
 Sponsus qui post sponsalia cum Berta contraxit cum alia matrimonium, hac mortua probabilius tenetur illam ducere. 2. 5. 2. Si tamen non contraxit matrimonium, sed solum habuit copulam cum secunda, probabilius hanc ducere tenetur. 2. 5. 4. Potest sponsus resilire a sponsalibus, si sponsa permiserit se turpiter ab alio tangi, aut si deprehendatur ejus fornicatio ante

sponsalia. Si tamen hæc accidant sponso, non poterit eatenus sponsa resilire. 2. 1. 2

Subarrhatio, & traductio sponsæ in domum, aut porrectio manuum num sint signa certa exprimentia consensus internum matrimonialem? 4. 1. 2
 Surreptitia donatio. V. *Dispensatio.*

T

Taciturnitas quandonam habetur pro consensu? 1. 4. 4. Si Parentes matrimonium contrahant pro filiis tacentibus, & non reclamantibus, aut Tutores pro pupillis similiter præsentibus, & non dissentientibus, taciturnitas præsumitur esse signum consensus. 4. 2. 3
 Tempus feriarum quodnam sit, & quid in eo prohibeatur? 5. 11. 3
 Testes ad validitatem matrimonii requisiti satis est, quod utrum rationis habeant, quamvis non sint omni exceptione majores. 4. 4. 13
 Titulus coloratus num requiratur, ut posito errore communi jurisdictio conferatur? 4. 4. 12

V

Venditor rei habentis vitium occultum quomodo debeat se gerere cum emptore? 2. 8. 6
 Vicarius Generalis Episcopi dispensare potest in proclamationibus, non secus ac Episcopus, nisi id illi vetetur. 4. 5. 1
 Vis, seu metus quandonam ferant impedimentum dirimens matrimonium? 5. 10. 1
 Vitium occultum quandonam a Sponsis est detegendum, ne contractus sit irritus? 2. 8. 6
 Votum castitatis annexum Ordini Sacro cur dicatur solemne; non vero quod emittitur a non Professis in Societate Jesu, licet utrumque dirimat Sponsalia etiam antecedentia, ac matrimonium subsequens? 3. 3. 8
 Votum castitatis emissum post matrimonium consummatum, invito altero conjuge, est irritum. 7. 3. 3. Qui vivit castitatem ante matrimonium, vel post matrimonium ratum, non tenetur Religionem ingredi, ut votum servet.

vet. 7. 3. 4. **Votum castitatis** a conjugē emissum de consensu alterius num det jus ad divortium? 8. 3. 6
Votum castitatis reddit irritum contractum Sponsalium subsequenter; Nisi fiat promissio sub conditione, quod dispensatio obtineatur. 1. 5. 6. & 2. 4. 3
Votum emissum metu gravi injusto ad illud extorquendum incusso, neque jure naturæ, neque Ecclesiastico est irritum. 4. 3. 4
Votum ex errore emissum est nullum. Secus vero contractus Sponsalium. 2. 8. 4
Votum ingrediendi Religionem, aut Castitatis, aut suscipiendi Sacros Ordines si antecedit Sponsalia, illa dirimit, etiamsi jurata, non secus ac votum profitendi in Religione. 2. 4. 7
 Quod si hæc vota subsequantur sponsalia, alter remanet liber; sed vovens probabilius remanet a sponsalibus ligatus. 2. 4. 8. At votum profitendi in Religione post sponsalia emissum illa dirimit ex parte utriusque. *ibid.* Qui credens uxorem obuisse, emittit votum solemne castitatis, si deprehendit, illam esse superstitem, tenetur debitum reddere, non potest tamen petere. 5. 4. 2. Est impedimentum dirimens matrimonium tam votum solemne castita-

tis, quam simplex in Societate Jesu. 5. 4. 2. At est impedimentum impediens votum simplex sive castitatis, sive ingrediendi Religionem, sive non nubendi. 5. 11. 1. Qui post tale votum nubuit, ad quid tenetur? 5. 11. 4., & 7. 3. 2. Num possit hic aliquando petere debitum? 5. 11. 6. Num licite matrimonium contrahere quis possit cum ea, quæ votum habet castitatis? 5. 11. 7. Num possit sine dispensatione in tali voto matrimonium contrahere, qui stimulis carnis valde urgetur, & in proximo est, ut cadat? 5. 11. 8
Votum non obligat, quando ejus materia ita mutatur, ut si id a principio extitisset, votum non fuisset emissum. 1. 5. 6
Votum nubendi quando obliget? 1. 3. 3. Si quis duo voveat, & ducere uxorem, & ducere pauperem, ad quid tenetur? 1. 3. 5. **Votum nubendi**, sine animo consummandi, per se loquendo non licet. 1. 3. 6
Votum sine plena deliberatione ne sub veniali quidem obligat. 1. 1. 3.
Votum obligare potest in re gravi sub veniali; non tamen sponsalia. 1. 6. 2
Usurarum promissio non est invalida, quia coacta, sed quia deficit titulus legitimus. 4. 3. 5

F I N I S.